

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Gebri Arabis Chimia

Geber

Lugduni Batavorum, 1668

De sublimatione Marchasitae. Cap. XLVI

[urn:nbn:de:bsz:31-95581](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-95581)

niam qualis erit mundatio ; talis & perfectio per illud sequitur in projectione illius super unumquodque imperfectorum corporum : & super ipsum vivum non præparatum. Unde & quosdam per illud contingit ferrum ; quosdam vero contingit plumbum, & quosdam per illud venerem, & quosdam stannum formare : Quod contingit propter purificationis negligentiam, quandoque illius solius, quandoque ipsius sulphuris sibi admixti, vel ejus comparis. Si igitur directe sublimando mundaveris, & illud perfeceris, erit albedinis tinctura firma & vera, cui non est par.

De sublimatione Marchasitæ.

CAP. XLVI.

Sufficienter jam sublimationis summam argenti vivi tradidimus. Nunc ad ipsius Marchasitæ sublimationem transeamus. Dicimus ergo quod marchasitæ duplex sit sublimatio. Prima enim sine ignitione (aludel) perficitur. Alia vero cum ignitione, & hoc ideo quia habet in se duplicem substantiam : unam scilicet sulphur purum non fixum in natura sua : aliam vero argentum vivum fixum & mediocriter præparatum. Prima utilis est, sicut sulphur : secunda vero utilis, ut argentum vivum mortificatum, & mediocriter præparatum.

D 6

Assu-

Assumamus igitur hanc ultimam ex eo substantiam; quoniam per illam excusamur à susceptione argenti vivi, & à labore mortificationis ejus. Est igitur totus modus sublimationis illius, ut teratur, & in aludel ponatur, & sublimetur sine ignitione totum sulphur ejus, semper removendo quod ex ea sublimatum est sæpissime, propter causam dictam: & sic augendo successive ignis vigorem usque ad ignitionem aludel, & ejus marchasitæ. Et prima sublimatio marchasitæ debet fieri in vase sublimationis, quousque sulphur recesserit; & postea in isto successive & ordinate procedere, quousque totum quod in ea de sulphure constat, exierit. Quod probare poteris his manifestis experienciis. Nam cum totum illius sulphur fuerit elevatum, videbis colorem ejus, quod postea sublimatur in albissimum mixto coelestino colore clarissimo mutari. Aliter etiam experiri poteris: quoniam quod est de sulphuris natura comburetur, & flammam emittet ut sulphur: quod vero secundo sublimatur, cum totum sulphur elevatum fuerit, nec inflammabitur, nec proprietates sulphuris ostendet aliquas: sed vivi argenti mortificati in sublimationis reiteratione. Illud ergo colligamus per suum sublimationis modum: qui est ut fiat vas terreum solidissimum & bene coctum ad longitudinem mediæ stature

turæ virilis, ad latitudinem vero per quam manus subintrare possit : Et fiat fundus ejus, qui separari & conjungi possit, ad similitudinem unius planæ paropsidis profundæ multum : Et mensuretur ab orificio illius vasis usque prope fundum, ad mensuram longitudinis unius manus cum digitis suis : Et de illo loco usque ad caput ejus vitrificetur interius vas vitrificatione firma & spissa multum : Et super caput illius ponatur alembicus cum laxo naso. In tali enim vase sublimatur illud. Conjungatur igitur fundus vasi suo per lutum firmæ tenacitatis : & super ipsum fundum spargatur marchasita : & super caput vasis alembicus laxi nasi : & ponatur in furnum, de cujus proprietate sit, fortem ignitionem dare, fusionis scilicet argenti, vel veneris, si artifex indiguerit : Quæ posuimus in summa nostri operis, ubi diversitates omnium instrumentorum narravimus tibi sufficienter. Et caput furni circumda, cum rota habente foramen in medio sui, ad magnitudinem vasis, per quod illud vas intrare possit. Et luta juncturas in circuitu vasis & furni, ne ignis exiens impediatur te, & sublimationis adhærentiam, relictis tantum quatuor fenestris parvis in rota, quæ cum necesse fuerit, claudi & aperiiri possint, per quas similiter quandoque mittantur carbones in furnum : & in lateribus fornacis

cis similiter alia quatuor sub illis intermedia, per quas & similiter carbones mittantur: & sex vel octo foraminibus ad magnitudinem digiti minoris relictis, quæ nunquam claudantur, ut per illa furnus a fumositatibus se liberè possit expedire. Et sint foramina illa in junctura furni cum rota sua. Furnus verò magnæ ignitionis est: cujus spondilia sint ad altitudinem cubitorum duorum. In medio sit rota ferrea, minutissimis & creberrimis perforata foraminibus cum luto forciter annexa. Capita foraminum superiùs sint strictiora, & inferioriùs successivè latiora per modum pyramidis rotundæ; ut cinis vel carbones & alia superfluitates possint liberiùs ex illis cadere: & relinquuntur ipsa continuè ad susceptionem aëris liberiùs aperta. Nam aëris libera & multæ quantitatatis susceptio per inferiora foramina, est causa una magnæ ignitionis per furnum. Exerciteris ergo in eo, & ipsum invenies. Causa verò longitudinis vasis est, ut extra ignem multa quantitas ejus extendatur & infrigidetur: ut fumi elevati per sublimationem locum refrigerii inveniant, & adhæreant, & non inveniant viam fugæ, & suæ exterminationis. Hoc autem novit ille, qui cum sublimasset in brevibus aludelibus nihil de sublimato invenit: quoniam propter brevitate[m] vasis, æqualis fuit per totum ipsam calor ignis.

Ideo.

Ideoque in fumi substantiam conversum sublimandum stetit, & non lateri adhæsit: sed successivè per poros vasis evanuit. Vas ergo in omnibus sublimandis ad majorem sui partem in locum sui refrigerii extendatur. Causa verò vitrificationis vasis est, ne fumi ascendentes porosum inveniant aludel parietem, & per illum penetrantes recedant. Vitrificatur ergo locus adhærentiæ illorum, ne inveniant viam fugæ. Fundus verò aludel & circa non vitrificatur: quoniam ipsius fundus in magna ignitione consistit, quæ vitrificationem ipsius fundere: qua fusa totum sublimandum fundetur & vitrum fieret. Est enim vitri proprietas, omnia vincere & ad suam naturam convertere. His igitur omnibus consideratis cum causis suis, fiat ignis sub aludel quousque certificatus fueris experientiâ veridica totum sublimandum ascendisse. Est autem experientia, intromissio baculi terrei benè cocti, habentis foramen parvum in capite suo, usque ad medium ejus veniens, ad quantitatem digiti minoris, prope ipsam rem à qua fit sublimatio: Et sic teneatur ad modicum tempus, & tunc extrahatur. Et si foramini aliquid adhæserit ex sublimando, certum est quod nondum est totum sublimatum: si verò non, sublimatum totum est. Et hac eadem exercitatione in sublimandis certificari poteris omnibus.

Descri-

Descriptio verò vasis aludel sublimationis marchasitæ ultimæ, & cum fornacæ, & baculo suæ experientiæ, hæc est.

De sublimatione Magnesiæ & Tutia, nec non corporum imperfectorum.

CAP. XLVII.

Sublimationis magnesiæ & tutiæ est eadem intentio, cum sublimatione marchasitæ quam narravimus. Non enim possunt hæc omnia sine ignitione magna sublimari. Ideoque omnia unam intentionem sublimationis habent cum causis eisdem, & experienciis eisdem: & habent unum ordinem generalem: quoniam sine fecibus sublimari debent, quæcunque sublimari cum ignitione contigerit: quoniam in seipsis feces habent sufficientes, imo superfluas, & hujus signum est difficilis illorum sublimatio cum magna ignitione. Sublimantur autem omnia corpora à perfectione diminuta hoc eodem ordine, & non cadit diversitas aliqua, nisi quia ignis sublimationis vehementior est in corporibus, quàm in magnesiæ, marchasitæ & tutiæ. Et non diversificantur similiter corpora in sublimationibus suis: nisi quod quædam indigent admixtione rei, sublevantis ea, quædam vero non: & hoc, ut facilior fiat eorum elevatio. Est autem una tantum specialis